

Waldemar Hałuja

**AULA
SZKOŁY POLICJI
W PILE
– ŚWIADEK HISTORII**

100 lat kobiet w służbie: droga do pełnej równości w polskiej Policji

W 2025 roku polska Policja świętuje wyjątkowy jubileusz – 100-lecie służby kobiet w formacji. To stulecie pełne wyzwań, determinacji i stopniowo osiąganego równości, które zmieniło oblicze polskiego munduru. Od pionierskich kroków w II Rzeczypospolitej, aż po współczesną służbę na najwyższych stanowiskach dowódczych, policjantki udowadniają, że są nieocenioną wartością w systemie bezpieczeństwa kraju.

Początki i trudna droga

Oficjalny początek służby kobiet w Policji Państwowej datuje się na 26 lutego 1925 roku, kiedy Minister Spraw Wewnętrznych Cyryl Ratajski polecił utworzyć policję kobiecą. Decyzja ta była odpowiedzią na rosnącą przestępczość dotyczącą kobiet i dzieci oraz potrzebę zwalczania handlu ludźmi i prostytucji. Pionierką była Stanisława Filipina Paleolog (1892–1968), która stanęła na czele nowo utworzonej brygady sanitarno-obyczajowej. Droga pierwszych policjantek była niezwykle trudna. Kryteria przyjęcia były restrykcyjne:

- Wymagania: panna lub bezdzietna wdowa, w wieku 25-45 lat, z nienaganną opinią moralną i wysokim poziomem wykształcenia (często rekrutowano nauczycielki i pielęgniarki);
- Wyrzeczenia: policjantka, wychodząc za mąż, musiała odejść ze służby;
- Odbiór: Początkowo kobiety w mundurach spotykały się ze sceptycyzmem, a nawet drwinami i szykanami, musiały konsekwentnie udowadniać swój profesjonalizm.

Okres II wojny światowej brutalnie przerwał rozwój formacji, a po wojnie, w strukturze Milicji Obywatelskiej, rola kobiet została na długi czas mocno ograniczona, głównie do pracy w pionach dochodzeniowych i administracji. Dopiero lata 60. XX wieku przyniosły ich stopniowy powrót do służby w większej liczbie.

Transformacja i współczesność

Prawdziwy przełom nastąpił po 1989 roku wraz z powstaniem Policji. To wtedy kobiety zaczęły pełnić służbę na równi z mężczyznami, uzyskując dostęp do pionów operacyjnych, kryminalnych i kontrterrorystycznych. Powołanie Zespołu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn w Policji (w 1995 r.) miało na celu wspieranie równości szans.

Współczesna Policja nie może funkcjonować bez kobiet. Ich obecność to nie tylko kwestia równouprawnienia, ale przede wszystkim wnoszone do służby unikalne kompetencje – zwłaszcza większa empatia, umiejętność budowania relacji i wszechstronność.

Liczba funkcjonariuszek kształtuje się obecnie na poziomie 20 tysięcy, co stanowi około 21% wszystkich funkcjonariuszy.

Kobiety pełnią służbę we wszystkich pionach formacji:

- prewencyjnym (patrole, dzielnicowe),
- kryminalnym (detektywi, technicy kryminalistyki),
- wspomagającym (logistyka, kadry, finanse),
- innych (przewodnicy psów służbowych, specjaliści ruchu drogowego, a nawet operatorki w pionie kontrterrorystycznym).

Kobiety konsekwentnie pną się po drabinie kariery. Zajmują stanowiska kierownicze i dowódcze, będąc komendantami, naczelnikami wydziałów i kierownikami sekcji w całym kraju. Ich awanse są namacalnym dowodem na to, że w Policji liczy się profesjonalizm, wiedza i zaangażowanie, niezależnie od płci.

Uczczenie jubileuszu w Szkole Policji w Pile

Wyjątkowe zasługi i stuletnia droga kobiet w polskiej Policji zasługują na trwałe upamiętnienie. Właśnie dlatego zrodziła się inicjatywa, by uhonorować ich służbę w miejscu symbolicznym dla kształcenia przyszłych kadr – Szkole Policji w Pile. Komendant pilskiej Szkoły, insp. dr Mariusz Jaworski wystąpił z inicjatywą nadania szkolnej auli imienia „Stulecia Służby Kobiet w Policji” (planowana data uroczystości – 26 listopada 2025 r.). Jest to zamierzony akt symbolicznego nadania temu miejscu rangi pomnika pamięci. Uhonorowanie kobiet w Policji poprzez nadanie imienia auli jest nie tylko symbolicznym wyrazem szacunku, ale także edukacyjnym przesłaniem: droga do nowoczesnej, równej formacji mundurowej, jaką jest polska Policja, została przetarta dzięki odwadze i wytrwałości kobiet.

To, co dziś odkrywamy z zachwytem, wczoraj było oczywistością, a jutro stanie się wspomnieniem. Tak właśnie można powiedzieć o Auli – bohaterce niniejszej publikacji, której celem jest zapoznanie wszystkich zainteresowanych, jak ważne jest to miejsce, ile wspomnień niosło i dalej niesie w historii kilku pokoleń. Tysiące osób rozpoczynało tu swój pobyt w Szkole, tysiące świętowało różne okazje – ludzie się zmieniali, a Ona wciąż trwa.

Autor publikacji wyraża serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy przez dotychczasowe 28 lat jego pracy w Szkole, pozwolili zrozumieć historię tego miejsca oraz dzięki którym zachował się znaczny dorobek w postaci archiwalnych zdjęć. Dziękuję byłym pracownikom Szkoły: Panu Janowi Zaborowskiemu oraz nieżyjącym już: Pani Annie Fons (historykowi i szkolnej animatorce kultury), Panom Włodzimierzowi Chamczykowi (autorowi tysięcy zdjęć poświęconych szkolnym wydarzeniom) oraz Piotrowi J. Wysockiemu (pasjonatowi dawnej Piły i kolekcjonerowi pamiątek po tych czasach). Bez tych osób, ta publikacja nie mogłaby powstać.

Miejsce, które łączy pokolenia

Aby rozpocząć historię o naszej bohaterce – Auli, która w ciągu swoich blisko stu lat nosiła różne „imiona” (Sala Plenarna, Klub Słuchacza), by wreszcie od 2006 roku zostać nazwana tak, jaką ją dzisiaj nazywamy – należy najpierw osadzić ją w czasoprzestrzeni, ponieważ nie jest ona samodzielnym tworem, lecz stanowi tylko (ale jakże ważny) jeden z elementów całej układanki. Oczywiście, nie byłoby jej, gdyby nie powstał budynek, w którym od ponad 70 lat mieści się obecna Szkoła Policji w Pile. Nie byłoby jednak budynku, gdyby Piła (ówcześnie Schneidemühl) nie została stolicą prowincji. Cofnijmy się jednak do wydarzeń sprzed... 253 lat.

W wyniku pierwszego rozbioru Polski (1772 r.) Piła stała się częścią Królestwa Prus i pozostała po niemieckiej stronie granicy również po I wojnie światowej. Postanowienia Traktatu Wersalskiego przyznały co prawda Polsce ówczesne miasto Schneidemühl, jednak masowe demonstracje niemieckiej ludności przekonały aliantów do odwołania tego postanowienia i w 1919 roku miasto powróciło do Niemiec. W wyniku politycznego przegrupowania pozostałych niemieckich obszarów przygranicznych 21 lipca 1922 roku ogłoszona została ustawa powołująca do życia prowincję Grenzmark Posen - Westpreussen (Poznań - Prusy Zachodnie). Ze względu na doskonałą logistykę (ważny

węzeł kolejowy, korzystne położenie na granicy z Polską) Piła (Schneidemühl), została podniesiona do rangi stolicy prowincji. Wówczas to sprawą priorytetową stało się wybudowanie w mieście okazałej siedziby władz lokalnych łącznie z mieszkaniami dla naczelnego prezydenta i jego zastępców. Otwarta przestrzeń, która przedtem nazywana była Targiem Końskim powoli miała przeistoczyć się w pełen dostojnej dumy Plac Gdański. Prace rozpoczęto w czerwcu 1926 roku, a w stanie surowym budynek oddano już 2 lata później. Jego poświęcenie nastąpiło 9 listopada 1928 roku w Sali Plenarnej. Pierwsi użytkownicy wprowadzili się w 1929 roku.

*Mural miał wymiary 8,35 m szerokości i 5 m wysokości.
Zdjęcie ze zbiorów Yale University Art Gallery, New Haven/Museum*

W tym też roku, dla upamiętnienia wydarzeń z 1919 roku, miasto ogłosiło konkurs na mural dla nowo wybudowanej stolicy. Zwycięski projekt prof. Heinricha Campendonka (1889-1957) z Düsseldorfu zdominowany jest przez centralny wizerunek niemieckiego orła cesarskiego. Po prawej stronie, w połowie osłonięte rozpostartymi skrzydłami orła, znajdują się dwie nisko latające sowy, tradycyjne ptaki przecucia i mądrości. Po lewej trzy kobiety z uniesionymi ramionami składają przysięgę. Przywołują one trzy Mojry i mogą mieć na celu przypomnienie demonstracji mieszkańców miasta. Scena rozgrywa się na tle rurkowatych pni drzew, symbolizujących zniszczenia wojenne i lufy karabinów. Młode liście, przemienione w pióra na piersi orła, sugerują nadzieję na pokój. Poza samym murałem, Campendonk nadał kształt reszcie pomieszczenia za pomocą witraży i kolorystyki, realizując w ten sposób kompleksowy projekt artystyczny, zgodny z koncepcją Gesamtkunstwerk (dzieła sztuki totalnej).

Mural ilustruje dojrzały, klasycyzujący styl Campendonka. Od połowy lat dwudziestych XX wieku artysta preferował prace wielkoformatowe – zwłaszcza malowidła ścienne i witraże – charakteryzujące się dużymi, płynnymi formami i cienką warstwą kolorów.

Dzieła Heinricha Campendonka były wielokrotnie wystawiane na aukcjach, a ich ceny wahały się od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy dolarów, w zależności od formatu i medium dzieła. Od 1998 roku rekordowa cena za dzieło tego artysty na aukcji wynosi 2 947 452 dolarów za dzieło Kuh mit Kalb, sprzedane w londyńskim domu aukcyjnym Christie's w 2006 roku.

Etap I lata 1929 - 1945

Sala Plenarna o długości 19,6 m, szerokości 8,6 m i wysokości 6 m prezentuje estetykę wczesnego modernizmu lub stylu Art Déco, łącząc funkcjonalność z wyrazistymi elementami artystycznymi. Pomieszczenie ma formalny, a zarazem nowoczesny charakter. Panuje w nim atmosfera powagi i funkcjonalności. Zdjęcie z lewej ze zbiorów TU Berlin Architekturmuseum, Inv. Nr. F 8150.

Na ścianie czołowej dominuje mural wraz z centralnie osadzonymi drzwiami do sąsiadującego pomieszczenia. O ile na zdjęciu tego nie można zobaczyć, o tyle na rysunku można zauważyć, że w Sali Plenarnej znajduje się siedmioro drzwi, z czego troje drzwi znajduje się po przeciwległej do okien ścianie, dwoje – po przeciwnej stronie do ściany frontowej oraz jedno na ścianie okiennej.

Prawa ściana ma cztery wysokie, wąskie, pionowe okna, w których zamontowane są witraże. Okna w pomieszczeniu zostały skierowane na północny wschód. Zaletą takiego rozwiązania jest równomierne, rozproszone światło, co w przypadku witraży jest wskazane. Ponadto latem pomieszczenie nagrzewa się rano, ale przez resztę dnia pozostaje w cieniu, co zapobiega nadmiernym temperaturom.

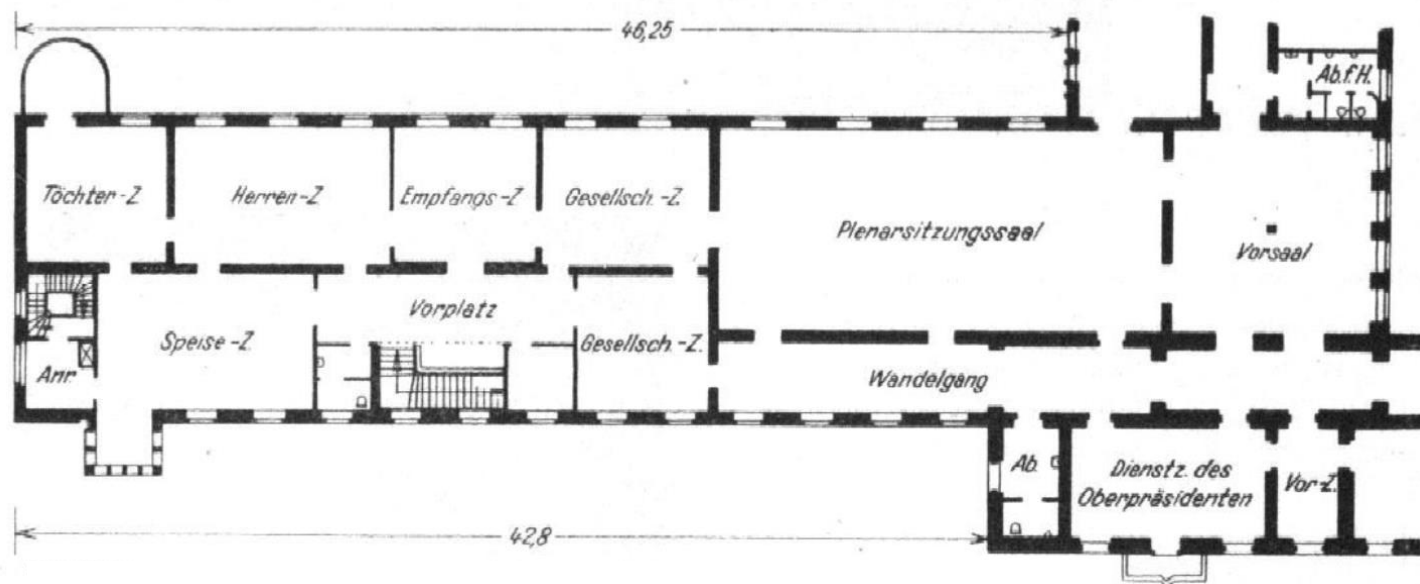
Sufit jest płaski i gładki, utrzymany w jasnym kolorze. Oświetlenie stanowią cztery rzędy długich, prostokątnych opraw świetlnych (lamp sufitowych) osadzonych prostopadłe w świetle okien. Jest to rozwiązanie nowoczesne w tych czasach i funkcjonalne, zapewniające równomierne oświetlenie sali bez użycia tradycyjnych żyrandoli. Kształt opraw jest minimalistyczny, podkreślający geometryczną prostotę wnętrza.

Sześć mniejszych stołów tworzy całość w formie długiego, prostokątnego stołu konferencyjnego z ciemnego drewna. Są one ustawione centralnie, wzdłuż osi sali.

Krzesła (34 – w układzie 16+16+2), z ramami z ciemnego drewna i prawdopodobnie tapicerowanymi siedziskami oraz oparciami mają geometryczny, funkcjonalny styl, charakterystyczny dla mebli modernistycznych (np. w duchu Bauhausu czy wczesnego Art Déco). Są one ustawione wzdłuż obu dłuższych krawędzi stołu. Na szczytach stołów znajdują się krzesła o wyższym oparciu. Przy ścianach można zauważyć dodatkowo kilka pojedynczych krzeseł, być może dla obserwatorów.

Podłoga wykonana jest z drewnianego parkietu ułożonego we wzór równoległych desek. Ciemny odcień drewna kontrastuje z jaśniejszymi ścianami.

Usytuowanie Sali Plenarnej oraz innych sąsiadujących z nią pomieszczeń

Töchter-Z - pokój dla dziewcząt
 Herren-Z - pokój dla mężczyzn
 Empfangs-Z - pokój przyjęć
 Gesellsch.-Z - salonik
 Plenarsitzungs-saal - sala plenarna
 Vorsaal - hall wejściowy
 Anr. - przygotowalnia posiłków

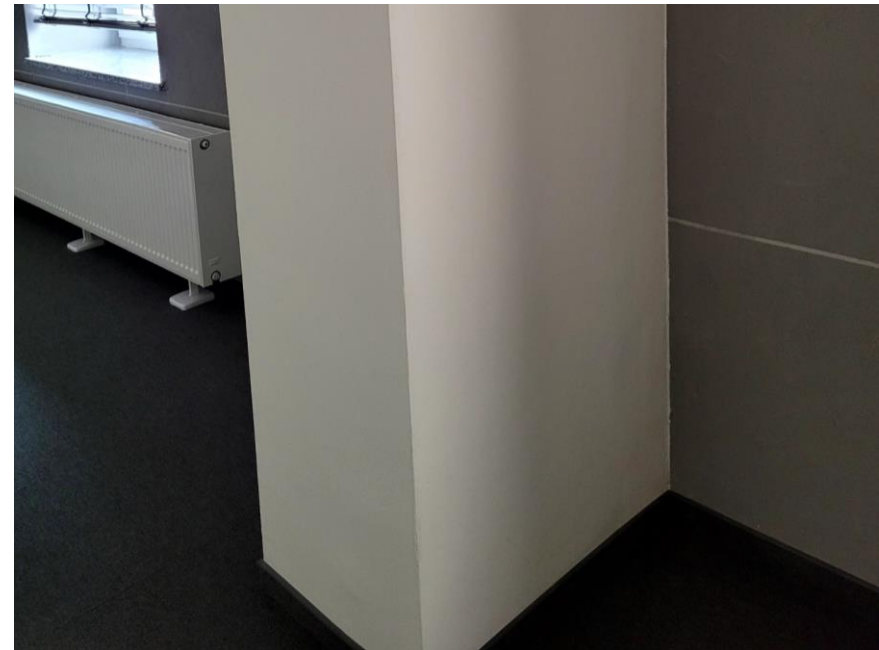
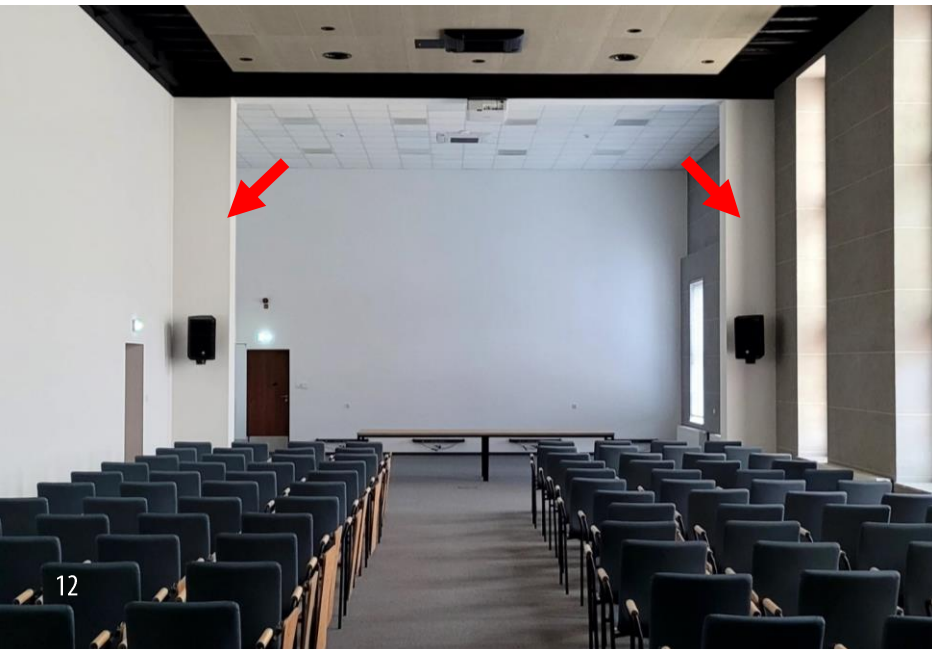
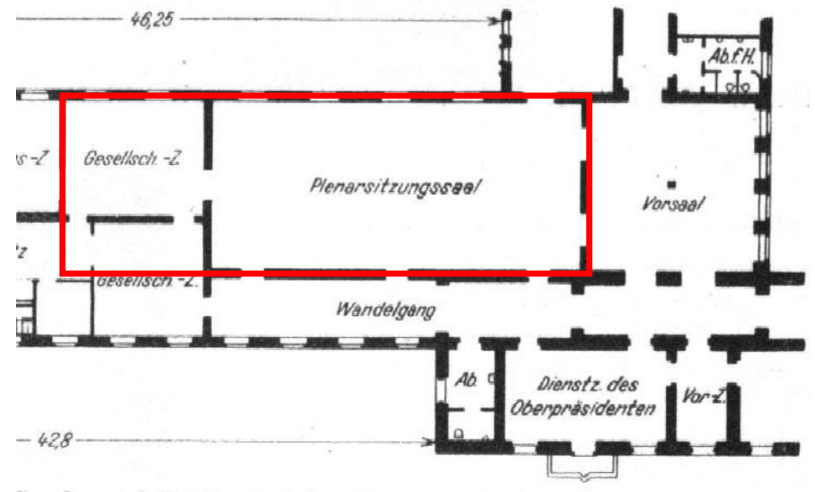
Speise-Z - jadalnia
 Vorplatz - przedsionek
 Gesellsch.-Z - pokój towarzyski / salon
 Wandelgang - korytarz
 Ab. - schowek / toaleta
 Dienstz. des Oberpräsidenten - gabinet służbowy
 Vor-Z. - sekretariat

Źródło: Zentralblatt der Bauverwaltung, Ausgabe 1929, nummer 1

Cztery witraże o wymiarach 470 cm x 117 cm powstały w latach 1929-30 w warsztatach Paul und Weber w Berlinie. Zaprojektował je, z wielowarstwowego szkła prof. Heinrich Campendonk. Witraże zbudowane są z kilku rodzajów szkła: matowego, warstwowego, rowkowego, przezroczystego, pomalowanego i barwionego. Są one skomponowane z symetrycznych, ułożonych naprzeciwko siebie prostokątów. Szczególną uwagę zwracają przezroczysto-białe i żółte pasy. W górnej i dolnej części znajduje się para półkolistych „języków”. W kolorystyce dominują stonowane brązy, żółcienie, zgaszone czerwienie, pomarańcze i szarości. Całość umieszczono w ołowianych ramkach.

Co z murałem?

Jeszcze w grudniowym numerze niemieckojęzycznego czasopisma „Korona niemiecka i biuletyn miasta Schneidemühl” z 2003 r. Egon Lange zastanawiał się czy możliwe jest spełnienie marzenia Herberta Campendonka – syna prof. Heinricha Campendonka, ale również historyków sztuki i byłych mieszkańców miasta, które dotyczy odsłonięcia muralu z 1929 r. W tej sprawie zwrócił się nawet do Towarzystwa Przyjaciół Piły z prośbą o podjęcie się tego zadania. Niestety, zadanie to jest niewykonalne. I nie zależy to od dobrej czy złej woli kogokolwiek. Po prostu ściana, na której znajdował się mural, od kilkudziesięciu lat nie istnieje. Zachowały się jedynie kilkudziesięciocentymetrowe (70 cm z prawej i 80 cm z lewej strony) fragmenty tej ściany. Gruba na 45 cm ściana została wyburzona w okresie powojennym. Za sprawą tego zabiegu, długość sali została powiększona z pierwotnych 19,6 m do 27,3 m. Salonik, z którego prowadziły drzwi do Sali Plenarnej, stał się jej częścią. Zabieg ten wymagał jednak dodatkowych nakładów, ponieważ sąsiadujący z salą salonik był zdecydowanie niższy. Należało zatem podnieść zewnętrzną ścianę, zmienić kształt dachu oraz przebudować korytarz, dobudowując w jego przestrzeni ścianę. Zamieszczone zdjęcia prezentują fragmenty ściany, na której znajdował się mural oraz wygląd dobudowanej zewnętrznej ściany – zarówno od strony zewnętrznej (widoczna różnica w strukturze cegieł) oraz od strony wewnętrznej (widoczna różnica w grubości ściany).

Etap II

1954 – II poł. lat 60.

W dniu 15 września 1954 roku powołana zostaje Szkoła Podoficerska Milicji Obywatelskiej w Pile. Od tego czasu przeznaczenie budynku i znajdujących się w nim pomieszczeń nabiera innego niż dotychczas przeznaczenia. Zmianom tym podlega również pomieszczenie dotychczasowej Sali Plenarnej.

Ściany wydają się być pomalowane na jasny, jednolity kolor (najprawdopodobniej biały, kremowy lub jasnoszary, sądząc po czarno-białym zdjęciu).

Centralnie na ścianie, pomiędzy dwojgiem drzwi, wisi duży portret kobiety.

Nad salą, na tylnej ścianie, znajduje się szeroki, prostokątny balkon (galeria), wsparty na jednolitej konstrukcji. Ma on szerokość 8,6 m oraz 1,2 m głębokości, a jego strop zawieszony jest na wysokości 3,4 m od podłogi. Biorąc pod uwagę wysokość pomieszczenia w tym miejscu (6,5 m), można wyliczyć, że przebywające na balkonie osoby miały do dyspozycji około 2,5 wysokości do sufitu.

Barierka balkonu jest wysoka i pełna, wykonana z ciemnego materiału (drewna lub płyty pomalowanej na ciemny kolor, np. brązowy lub czarny). Jej linia jest prosta i ciągła.

Podłoga wydaje się być wykonana z ciemnego drewna i z dużym prawdopodobieństwem jest to dokładnie ten sam parkiet, który widoczny był na pierwszym zdjęciu dokumentującym wygląd pomieszczenia przed wojną.

Sala jest wypełniona rzędami prostych krzeseł bez podłokietników.

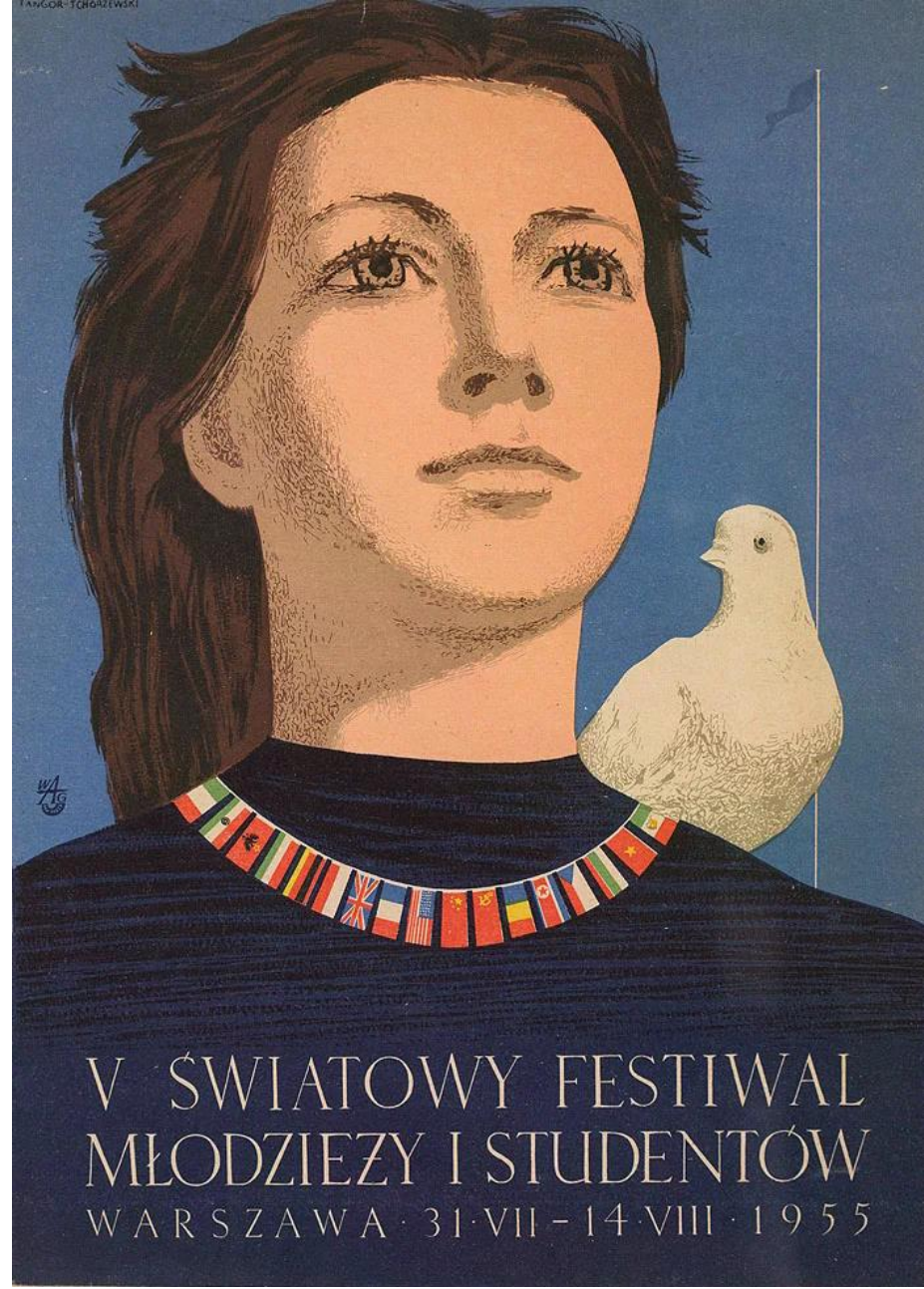
Brak widocznych dużych żyrandoli czy lamp wiszących na suficie w głównej części kadru. Oświetlenie może pochodzić z bocznych okien lub z prostych lamp sufitowych/ściennych poza kadrem. Pod balkonem widoczne są dwa źródła światła w oprawach.

Ciekawostką jest to, że w tej sali funkcjonowało w tych czasach ogólnodostępne kino „Gwda”, w którym wyświetlane były m.in. bajki dla dzieci.

Tajemnicza kobieta, czyli historia jednego plakatu

Widoczny na ścianie pomiędzy drzwiami plakat o wymiarach 100 x 68 cm został zaprojektowany przez Wojciecha Fangora we współpracy z Jerzym Tchórzewskim. Inspiracją do jego powstania był V Światowy Festiwal Młodzieży i Studentów odbywający się w Warszawie w dniach 31 lipca - 14 sierpnia 1955 r. Jest to jeden z ikonicznych przykładów polskiego plakatu z epoki socrealizmu.

Głównym elementem jest popiersie młodej kobiety o brązowych włosach (żadne źródła nie podają, aby była to konkretna osoba). Na lewym ramieniu dziewczyny widoczny jest biały gołąb, uniwersalny symbol pokoju. Wokół szyi dziewczyny widoczny jest „naszyjnik” ułożony z 17 miniaturowych flag różnych państw (reprezentujących zarówno kraje bloku wschodniego, jak i państwa zachodnie oraz neutralne, co miało podkreślać globalny zasięg Festiwalu – w sumie w Festiwalu wzięło udział ponad 100 krajów). Plakat, jako jeden z najważniejszych wizualnych symboli Festiwalu, promował oficjalną ideę spotkania młodzieży w duchu walki o pokój i przyjaźń. Jest to dzieło stworzone w okresie, gdy Wojciech Fangor, zanim stał się znany jako twórca op-artu, zajmował się również plakatami w nurcie socrealistycznym.

Świat się zmienia, lecz witraże wciąż opowiadają tę samą historię światła.

Etap III

Klub Słuchacza – początek lat 70.

Sufit zdobią liczne kwadratowe panele akustyczne zawieszone poziomo, poniżej których opuszczone są lampy z kloszami w kształcie odwróconych stożków. Lampy rozmieszczone są równomiernie w rzędach, co daje wrażenie dobrze oświetlonego wnętrza. Na ścianie na panelach zawieszone zostały rośliny. Pojedyncze kwadratowe stoły ustawione są przy oknach oraz ścianie, tworząc swoisty korytarz z rozwiniętą przez środek pomieszczenia wykładziną (dywanem). Pozostała część podłogi jest odkryta i prawdopodobnie jest to oryginalny parkiet z czasów przedwojennych.

Pomieszczenie zostało podzielone wizualnie za pomocą ścianek ażurowych, które oddzielają strefy stołów, tworząc półprywatne przestrzenie do rozmów.

W głębi sali, pomiędzy drzwiami, znajduje się wieszak na gazety. Obok niego, przy ścianie, widoczna jest szafa grająca.

Powyżej widoczny jest balkon, który został zasłonięty zasłoną.

Całość wystroju - od oświetlenia, przez meble, po elementy wyposażenia - oddaje charakter wnętrz instytucjonalnych z końca lat 60. w Polsce: funkcjonalnych, prostych, ale z dbałością o estetykę i komfort użytkowników.

Gazety kiedyś często były prezentowane na specjalnych wieszakach. Było to powszechne zjawisko w wielu miejscach publicznych, takich jak kawiarnie, biblioteki, poczekalnie. Wieszaki, często wykonane z drewna lub metalu, chroniły gazety przed zagnieceniem, rozdarciem lub zabrudzeniem, zwłaszcza gdy były często przeglądane przez wiele osób.

Szafa grająca pozwalała na odtwarzanie muzyki z płyt po wrzuceniu monety lub uruchomieniu odpowiedniego przycisku. Pełniła ona funkcję rozrywkową – umożliwiała słuchanie popularnych utworów muzycznych, wprowadzając nieco swobodniejszy, klubowy nastrój. Model widoczny na zdjęciu wykonanym w Klubie Słuchacza, to prawdopodobnie model Unitra M-120 (model na zdjęciu kolorowym pochodzi z 1969 r.)

Fotel typu 366 projektu **Józefa Chierowskiego** powstał w 1962 roku (produkowano je do lat 80.) w Dolnośląskiej Fabryce Mebli w Świebodzicach. Analizując dostępne zdjęcia z tego okresu, tego typu krzesła stanowiły niewielki odsetek foteli znajdujących się w Klubie Słuchacza.

Fotel projektu **Mieczysława Puchały**, produkowany był w Bystrzyckich Zakładach Meblowych w latach 70. w dwóch wersjach: 300-123 (wersja damska) oraz 300-137 (wersja męska). Co ciekawe, na wyposażeniu Klubu Słuchacza były fotele w wersji damskiej - z bardziej wygiętymi podłokietnikami. Pozostały one w tym pomieszczeniu aż do roku 2005.

WAPNA SOCIALISTYCZNEJ BUDOWY
TO NASZ JEDYNY CZY
NAJLEPSZY PRZYWIŁO | PRAWNIEC
1978

Spotkanie Ligi Kobiet i Koła Rodziny Milicyjnej (1980r.)

Etap IV **II poł. lat 70. - 2005 r.**

Etap charakteryzujący się tego rodzaju aranżacją, to najdłużej trwający okres w historii tego pomieszczenia. Można wręcz stwierdzić, że poza witrażami i krzesłami, wszystkie elementy uległy zmianom.

W pomieszczeniu pojawiły się długie zasłony w kolorze jasnobrązowym. Na ścianach oraz drzwiach zostały zamontowane panele o wysokości ok. 50 cm każdy w dwóch odcieniach brązu – jasnym i ciemnym.

Zamiast wąskiego chodnika, na całej powierzchni podłogi rozłożona została bordowa wykładzina.

Zniknęły również ścianki ażurowe, które dzieliły salę na mniejsze sektory. Dzięki temu rozwiązaniu sala stała się przestronniejsza.

W Klubie Słuchacza postawiono wysoki (około 2 m) stolik, na którym stanął telewizor (na zdjęciu prawdopodobnie marki Raduga)

Z czasem na ścianie pod balkonem zamontowano cztery duże kolumny głośnikowe.

Zamontowano również pewnego rodzaju namiastkę sceny o wysokości około 25 cm i głębokości 2 m, na której głos zabierali goście, jak i kierownictwo Szkoły, ale także występował szkolny zespół muzyczny (na dolnym zdjęciu widoczne pianino).

Zamontowano również pionowo zwisającą z sufitu aż do podłogi flagę narodową. Pierwotnie zamocowana była ona do ściany frontowej, lecz w późniejszym czasie zmieniano jej umiejscowienie w zależności od potrzeb (na kolejnych zdjęciach widoczna jest na ścianie naprzeciwko witraży, innym razem przy prawym filarze).

Promocja chorążych szkolenia kryminalnego (1985 r.)

*Seminarium „Rozwój techniki w kryminalistyce”
(1999 r.)*

Odrębną i niezwykle interesującą kwestią w tym czasie było oświetlenie. W Klubie Słuchacza od lat 70. zamontowany był sufit akustyczny. Zadaniem tego typu sufitu jest poprawa akustyki pomieszczenia poprzez pochłanianie dźwięków i redukcję pogłosu. Sufity akustyczne są często stosowane w biurach, salach konferencyjnych, studiach nagraniowych oraz innych miejscach, gdzie kontrola dźwięku jest istotna. Podobny sufit zamontowany był w tamtym czasie w auli Szkoły Muzycznej w Pile. Analizując liczbę źródeł światła na zamieszczonych zdjęciach, można stwierdzić, że na suficie zamontowanych było około 200 żarówek. Ponadto na bocznych ścianach, pod panelami zamontowane były oprawy oświetleniowe w formie świetlówek.

Standardowo w Klubie Słuchacza nie było w tym czasie stołów, a jedynie fotele, ale w przypadku organizacji różnych wydarzeń, były one wnoszone do pomieszczenia.

Dodatkowo, na początku lat 2000 zamontowano uchwyt przymocowany do sufitu przy lewej kolumnie, do którego montowano okolicznościowe elementy wykonane ze styropianu.

*Wizyta Zastępcy Komendanta Głównego Policji
nadinsp. Ireneusza Wachowskiego (2001 r.)*

Świadek transformacji

Jednym ze „świadków” transformacji polegającej na rozwiązaniu Milicji Obywatelskiej (MO) i zastąpienia jej przez Policję w dniu 6 kwietnia 1990 r. był półtorametrowej wysokości metalowy emblemat nawiązujący do odznaki „W Służbie Narodu”, nadawanej w tym kształcie w latach 1974-1990. W szczególności emblemat ten różnił się od wizerunku oryginalnej odznaki, np. w kwestii liczby rzędów i kształtu otaczających liści laurowych. Ponadto emblemat wiszący na ścianie nie posiadał elementu określającego liczbę lat, za które przyznawano odznakę (X - 10, XX - 20 lub XXX - 30). Pole to posiadało jednolite tło. Jest jednak pewne, że Szkoła (wówczas Szkoła Podoficerska Milicji Obywatelskiej) nie mogła otrzymać tej odznaki jako formy wyróżnienia, ponieważ była ona przyznawana wyłącznie osobom fizycznym. Niezaprzeczalnym faktem jest jednak to, że element ten, jako wystrój sali był w niej obecny zarówno w czasie funkcjonowania MO, jak i Policji. Jest jednak istotna zmiana, którą należy odnotować – wraz z powołaniem Policji, orzeł otrzymał koronę!

Uroczysta zbiórka z okazji Święta MO (1980 r.)

Ślubowanie kadry (1991 r.)

Klub Słuchacza (2003 r.)

Etap V

Aula - lata 2006-2016

Po blisko 30 latach od ostatniej znaczącej modernizacji pomieszczenia, wówczas znanego jeszcze jako Klub Słuchacza, w roku 2006 nastąpiła gruntowna zmiana tego pomieszczenia, znanego aż do dziś już pod nazwą Aula.

Przed wszystkim ze ścian i drzwi (które również wymieniono) zniknęły ozdobne panele, a ściany zostały pomalowane na jasny kolor. Usunięty został również podest (scena). Z podłogi zniknęła wykładzina, a wraz z nią parkiet znajdujący się pod nią. W ich miejsce zamontowane zostały panele podłogowe. Zrezygnowano również z sufitu akustycznego, a w jego miejsce pojawił się sufit podwieszany wraz z panelami, w których zostały osadzone źródła światła oraz głośniki.

Wraz z zamontowaniem opuszczanego ekranu na ścianie frontowej, pojawił się rzutnik multimedialny.

Na ścianach bocznych, poza reflektorami osadzonymi na prowadnicach, zamontowano 10 głośników. Ostatecznie zamaskowano strefę balkonu. Wymieniono również krzesła – dotychczasowe fotele projektu Mieczysława Puchały, zastąpiło blisko 120 krzeseł z ruchomymi blatami.

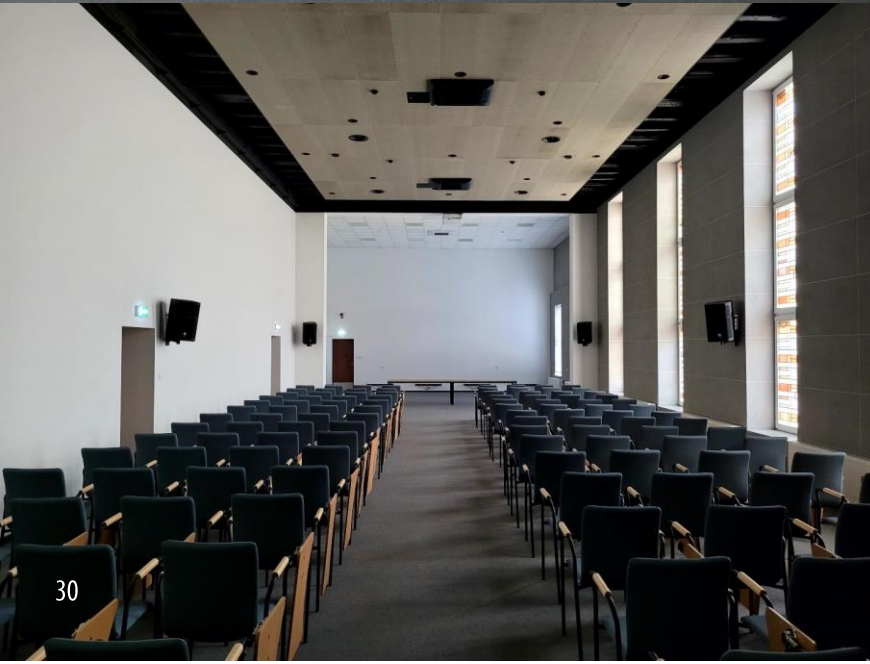
Etap VI lata 2016 - I poł. 2025

W połowie roku 2016 Aula przeszła swoisty „lifting”, polegający na przemalowaniu ścian na kolor popielaty. Ponadto na ścianie przeciwległej do witraży, pojawiła się grafika nawiązująca w pewien sposób do artefaktów z końca lat 20. ubiegłego stulecia.

Wymieniony został również parkiet i zainstalowana została klimatyzacja. Z czasem wymienione zostały krzesła, z brązowych (górne zdjęcie) na obite szarą tkaniną (dolne zdjęcie).

Górne zdjęcie: Finał konkursu wojewódzkiego „Policjant Ruchu Drogowego Roku 2016”

Dolne zdjęcie: Seminarium prawnicze (2024 r.)

Etap VII

Aula – II poł. 2025 r.

Biel, szarość, czerń, drewno – tak można w wielkim skrócie podsumować ostatni z etapów modernizacji Auli Szkoły Policji w Pile. To nowoczesne i przestronne pomieszczenie zaprojektowane w minimalistycznym, funkcjonalnym stylu. Ściany są gładkie, pomalowane na jasny kolor, co optycznie powiększa przestrzeń i nadaje jej czysty, profesjonalny wygląd. Ściana z witrażami sprawia wrażenie, jakby pomiędzy oknami zamontowane były szare panele, np. akustyczne, jednak jest to imitacja płyt betonowych.

Na bocznych ścianach zamontowano cztery czarne głośniki (po dwa na każdej z nich), zdecydowanie większe niż poprzednich dzieści. W głębi sali, na ścianie pomiędzy drzwiami, widnieje logo Szkoły Policji. Podłoga, w odróżnieniu od poprzednich dwóch etapów modernizacji jest pokryta jednolitą, szarą wykładziną dywanową. Materiał ten tłumi dźwięki, poprawiając akustykę wnętrza, a także podkreśla formalny charakter sali.

Na ścianie *vis-à-vis* witraży w listopadzie 2025 r. zostanie namalowany mural. Jego przesłaniem, poza funkcjami dekoracyjną i edukacyjną, będzie uhonorowanie 100 lat służby kobiet w Policji.

Sufit został wykonany z paneli akustycznych w kolorze jasnego beżu. Celowym zabiegiem jest natomiast odsłonięcie części 25 belek stropowych. Co prawda widać na nich ząb czasu, jednak jest to dowód na ich oryginalność i ponadczasowy wymiar. To całkowite *novum* w blisko 100-letniej historii tego pomieszczenia! Ich dodatkowe wyeksponowanie w postaci pomalowania ich na czarno, powoduje, że prostokątne panele tworzące podwieszany sufit wyglądają jakby osadzone były w czarnej ramie. Zabieg ten możliwy był jedynie w głównej części sali, ponieważ jej dodatkowa część, tzw. sceniczna, która została „dołączona” do części głównej ma już inną konstrukcję sufitu. Na suficie znajduje się wiele wbudowanych reflektorów sufitowych (punktowe oświetlenie LED), a także kratki wentylacyjne i klimatyzacja. W Auli pozostał projektor multimedialny, jednak zlikwidowany został opuszczany ekran – obraz wyświetlany jest na ścianie frontowej.

Po raz kolejny (już co najmniej szósty) zmianie uległ wystrój pod kątem krzeseł. Dotychczasowe krzesła zostały zastąpione podobnymi, jeśli chodzi o funkcjonalność (ruchome blaty i grafitowa tapicerka), jednak elementy metalowe, dotychczas chromowane, zastąpiły elementy w kolorze czarnym.

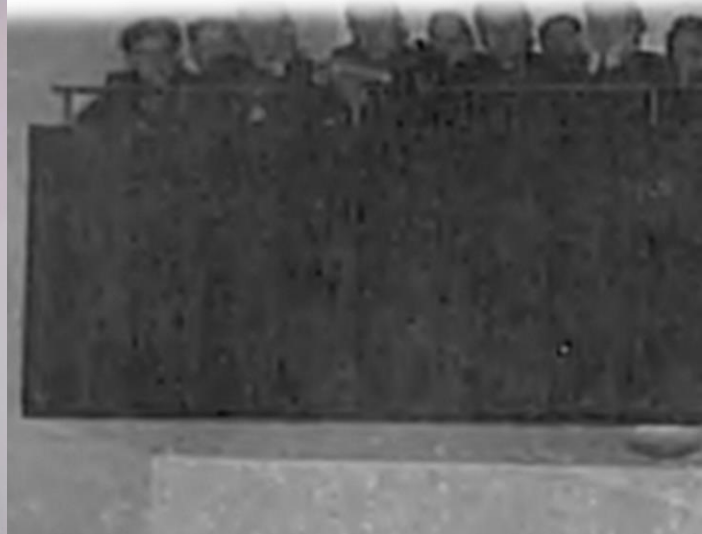

Balkon

Balkon, który można zauważyć na najstarszym powojennym zdjęciu przedstawiającym rozpoczęcie kursu w II poł. lat 50 XX wieku, znajduje się w Auli cały czas. Nie przypomina on już jednak tego sprzed około 70 lat. Jego wygląd ewoluował. Od całkowicie odkrytego, poprzez zasłanianego zasłoną, a następnie panelami drewnianymi, aż po jego ostateczne zabudowanie.

Przed laty wejście na niego prowadziło przez jedne drzwi z poziomu drugiego piętra. Obecnie znajdują się tam dwa pomieszczenia oznaczone numerami 214 i 216.

Aula Szkoły Policji w Pile to miejsce wyjątkowe – świadek niemal stuletniej historii, w której odbijały się zmiany kolejnych epok, gustów i potrzeb. Choć na przestrzeni lat zmieniały się jej ściany, wystrój i wyposażenie, prawdziwe życie tego miejsca tworzyli ludzie i wydarzenia, które się tu odbywały. To właśnie one nadają temu miejscu duszę i znaczenie – uroczyste rozpoczęcia i zakończenia kursów, seminaria, wystawy, koncerty, spotkania, rekolekcje, konkursy czy akcje charytatywne. Każde z tych wydarzeń zostawiło ślad w pamięci uczestników i stało się częścią historii, którą dziś możemy wspominać, oglądając zachowane fotografie.

Zakończenie kursu chorążych (1979 r.)

Rozpoczęcia i zakończenia kursów (2024 r.)

Odprawy, delegacje

Delegacja Ludowej Milicji Angoli (1977 r.)

Odprawa roczna z udziałem Komendanta Głównego Policji
gen. insp. Antoniego Kowalczyka (2003 r.)

Odprawa roczna (1988 r.)

Seminarium prawnicze (2023 r.)

Seminaria, sympozja, konferencje

Sympozjum Naukowe „Pragmatyka zwalczania przestępczości prania pieniędzy w Polsce” (2005 r.)

Międzynarodowy kurs CEPOL (2018 r.)

Konkursy, turnieje

Ogólnopolski Konkurs „Policjant Służby Kryminalnej” (2025 r.)

Ogólnopolski Turniej Klas Policyjnych (2013 r.)

Konkurs wiedzy zawodowej (1969 r.)

Dzień Kobiet (2024 r.)

Święto Policji (2014 r.)

Obchody świąt

Święto Niepodległości (2025 r.)

Występy artystyczne

Szkolny zespół „Awans” (2012)

Uczniowie Szkoły Muzycznej w Pile (2007 r.)

Występy szkolnego zespołu muzycznego (1985 r.)

Chór „HALKA” (2009 r.)

Zespół „SHALOM” (2008 r.)

Występy artystyczne

Kabaret „SKLEROZA” (2008 r.)

Spotkania

Wizyty dzieci i młodzieży (2019 r.)

XXX Jubileuszowy Zlot Aktywu Turystycznego
Resortu Spraw Wewnętrznych (2016 r.)

Rekolekcje (2007 r.)

Honorowe krwiodawstwo dawniej (1969 r.)
i współcześnie (2007 r.)

Zajęcia fakultatywne dla słuchaczy
- tu dotyczące ujawniania owadów na miejscu zdarzenia (2017 r.)

Wystawy

Wystawa sprzętu do zajęć z techniki kryminalistycznej i ruchu drogowego (1989 r.)

Wystawa prac utalentowanych artystycznie słuchaczy (1979 r.)

Wykaz materiałów źródłowych

Publikacje:

Fons A., Hałuja W.: Szkoła Policji w Pile – album z okazji 60. rocznicy powołania Szkoły, Piła 2015

Geiger G.: Heinrich Campendonk: Junge Kunst 9, Klinkhardt & Biermann, 2019

Krysiak M.: 50 lat Szkoły Policji w Pile, Piła 2004

Czasopisma:

Zentralblatt der Bauverwaltung, Ausgabe 1929, nummer 1

Schneidemühler Heimatbrief, Lübeck, Mai 2009

Deutsch Kroner und Schneidemühler Heimatbrief, Dezember 2003

Strony internetowe:

Dawna.Pila.pl

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Polska-Org.pl

Rheinische Post

Szkoła Policji w Pile

TU Berlin Architekturmuseum

Yale University Art Gallery

ISBN 978-83-68320-04-6

Wydawnictwo Szkoły Policji w Pile
2025